

Conclusion of Tractate Smachos

טז

ס ר ק ר ב י ע י

ד. רבי דוסתי בן רבי ינאי אומר: מניין אתה אומר שכל מי שהוא שוכח דבר אחד ממשנתו, הרי הוא מתחייב בנפשו? שנאמר: ⁸ „רק השמר לך ושמור נפשך מאד, פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך“, יכול אפילו תקפה עליו משנתו? תלמוד לומר: ⁸ „ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך“, הוא אינו מתחייב בנפשו עד שישב ויסירם מלבו. וכן הוא אומר: ⁹ „על שדה איש עצל עברתי — זה תלמיד חכם שאינו עוסק בתורה; מתוך שאינו עוסק, טועה שנים ושלשה דברים בפרק אחד או במסכת אחת שנאמר: ¹⁰ „הנה עלה כולו קמשונים“; מתוך שאינו עוסק בה, סופו להיות מבקש ראש הפרק ואינו מוצא, ראש המסכת ואינו מוצא, שנאמר: ¹⁰ „כסו פניו חרולים“; מתוך שאינו עוסק בה, נמצא מטמא את הטהור ומטהר את הטמא, שנאמר: ¹⁰ „וגדר אבניו נהרסה“. ועליו הוא אומר: ¹¹ „ופורץ גדר ישכנו נחש“ — הא למדנו, שכל מי שהוא פורץ גדרותן של חכמים, סוף פורענות לבוא עליו; רבי שמעון בן יוחאי אומר: הנחש פרץ גדר מתחילה, לפיכך נעשה ספקלטור ¹² לכל פורצי גדרות.

ה. אחד רשעים ואחד צדיקים נכתבין בפני עצמן, שנאמר: ¹³ „ימחו מספר חיים, ועם צדיקים אל יכתבו“. רבי אומר: שני ספרים הם, אחד של צדיקים ואחד של רשעים שנאמר: ¹⁴ „דינא יתיב וספרין פתיחו“, ויש אומרים ספר אחד, שנאמר: ¹⁵ „זה ספר תולדות אדם“. ואומר: ¹⁶ „ויפרוש אותה לפני, והיא כתובה פנים ואחור“, פנים — שלוותן של רשעים וייסוריהן של צדיקים בעולם הזה; ואחור — פורענותן של רשעים ומתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא; ¹⁶ „וכתוב עליה קינים והגה והי“. הגה — היא לצדיקים לעתיד לבוא, שנאמר: ¹⁷ „עלי עשור ועלי נבל, עלי הגיון בכנור“; והי — הונה היא לרשעים לעתיד לבוא, שנאמר: ¹⁸ „הונה על הונה תבוא“. רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר: הרי הוא אומר: ¹⁹ „והסירתי את כפי, וראית את אחורי, ופני לא ייראו“; אחורי — בעולם הזה, ופני — בעולם הבא. אוי להן לרשעים שהן נמסרין למלאכי חבלה, אבל הצדיקים ²⁰ — „והלך לפניך צדקך“. רבי שמעון בן מנסיא אומר: בשלשה עשר מקומות כתב „אוי אוי“, ובשלשה עשר מקומות כתב „אשרי“; אוי להן לרשעים שהן מבטלין את דבריהן, ²¹ אשריהם הצדיקים שהן מקיימין את דבריהן.

(8) דברים ד', ט'	(13) תהלים ס"ט, כ"ט.	(17) תהלים צ"ב, ד'
(9) משלי כ"ד, ל'	(14) דניאל ז', י'	(18) יחזקאל ז', כ"ו.
(10) שם ל"א.	(15) בראשית ה', א'	(19) שמות ל"ג, כ"ג.
(11) קהלת י', ח'	(16) יחזקאל, ב', י'	(20) ישעיה נ"ח, ח'.
(12) רב"קטל, תל"ן.	(21) כלומר: דבריהם של הכתובים האלה.	

ס ל י ק